

KONINKRIJK BELGIE.
-----ADVIES VAN DE RAAD VAN STATE.

De RAAD VAN STATE, afdeling wetgeving, eerste kamer, op 3 augustus 1990 door de Vice-Voorzitter van de Vlaamse Executieve, Gemeenschapsminister van Economie, Middenstand en Energie verzocht hem van advies te dienen over een voorontwerp van decreet "tot oprichting van een Vlaams Instituut voor de bevordering van het Wetenschappelijk-Technologisch Onderzoek in de Industrie, het I.W.T", verzoek dat op 15 oktober 1990 werd bevestigd, heeft op 18 oktober 1990 het volgend advies gegeven :

I. ALGEMENE OPMERKINGEN.

1. Het ontwerp heeft tot doel in het Vlaamse Gewest een openbare instelling met rechtspersoonlijkheid van categorie B op te richten, met name het "Vlaams Instituut voor de bevordering van het wetenschappelijk-technologisch onderzoek in de industrie" (afgekort I.W.T.) (1).

Naar luid van artikel 3, § 1, van het ontwerp heeft het I.W.T. als opdracht "het bevorderen en aanmoedigen van het industrieel wetenschappelijk-technologisch onderzoek dat bijdraagt tot de vooruitgang van de Vlaamse industrie en de landbouw". Daartoe neemt het Instituut voor de aangelegenheden waarvoor het Vlaamse Gewest bevoegd is, de taken op welke ter zake van het wetenschappelijk onderzoek tot nog toe door het I.W.O.N.L., het Instituut voor de bevordering van het wetenschappelijk onderzoek in nijverheid en landbouw, en door de nationale "Diensten voor de programmatie van het wetenschapsbeleid" worden vervuld.

Volgens de memorie van toelichting zullen in het I.W.T. ook een aantal bestaande diensten en structuren van het Vlaamse Gewest worden geïntegreerd, te weten het Fonds voor industrieel onderzoek in Vlaanderen, het F.I.O.V., en de Commissie voor industrieel wetenschappelijk-technologisch

(1) De vraag mag worden gesteld waarom, voor de afkorting, V.I.W.T. niet is gekozen.

onderzoek (2). Onder artikel 8 wordt op dat punt nader ingegaan.

Ten slotte zal aan het Instituut, inzonderheid wat de K.M.O.'s betreft, een dienstverlenende opdracht worden toevertrouwd.

2. De oprichting van het I.W.T. is niet voorafgegaan door een herstructurering van het nationale I.W.O.N.L. Dat Instituut werd, noch bij de wet van 28 december 1984 tot afschaffing of herstructurering van sommige instellingen van openbaar nut en andere overheidsdiensten, noch bij de wet van 26 juni 1990 betreffende sommige openbare instellingen of instellingen van openbaar nut en andere overheidsdiensten, formeel voor herstructurering of afschaffing aangewezen. Dat nationaal instituut blijft dus bestaan, doch met een enger werkgebied.

In artikel 9 van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 tot hervorming der instellingen vindt het Vlaamse Gewest steeds de bevoegdheid om los van enige herstructurering van een nationale instelling, een openbare instelling op te richten en deze in de aangelegenheden welke tot de bevoegdheid van het Gewest behoren, taken op te dragen.

3. De opdracht die aan het I.W.T. wordt toevertrouwd moet inzonderheid worden gelezen in het licht van de

(2) Die Commissie werd opgericht bij besluit van de Vlaamse Executieve van 28 maart 1990; dit besluit werd niet bekendgemaakt in het Belgisch Staatsblad.

.../...

bevoegdheden die het Vlaamse Gewest op het stuk van het wetenschappelijk onderzoek ontleent aan de bepaling van artikel 6bis, § 1, van de bijzondere wet van 8 augustus 1980, te lezen in samenhang met de bepalingen van artikel 6, § 1, VI, eerste lid, omtrent de Gewestbevoegdheid ter zake van het economisch beleid, de "agrolandbouwindustrie" inbegrepen (3).

Voor het wetenschappelijk onderzoek in de landbouw zal men ermee rekening houden dat, wat de economie betreft, de Gewestbevoegdheid door artikel 6, § 1, VI, eerste lid, 4E, beperkt wordt tot "de aanvullende en suppletieve hulp aan landbouwbedrijven" en het betrokken worden bij het beheer van het Landbouwfonds en het Landbouwinvesteringsfonds, welke beperking, conform het zoëven genoemde artikel 6bis, § 1, van de bijzondere wet van 8 augustus 1980, haar doorwerking zal hebben voor de door het I.W.T. te vervullen taken.

Hoe dan ook, de opdrachten van het I.W.T. moeten uiteraard zo worden begrepen dat zij inpasbaar zijn in een Gewestbevoegdheid.

4. Blijkens het bepaalde in de artikelen 15, § 1, 17, § 2, en 18, tweede zin, van het ontwerp, worden de directeur-generaal, de opdrachthouders en gespecialiseerde of tijdelijke personeelsleden bij wege van een arbeidsovereenkomst met de raad van bestuur van het I.W.T. in dienst genomen.

De vraag of het bepaalde in artikel 13, § 6, van de bijzondere wet van 8 augustus 1980, dat als overgangsmaatregel

(3)Gedr. St., Kamer v. Volksv., B.Z. 1988, nr. 516/1, blz. 9.

nog gelding heeft, voor bedoeld contractueel in dienst genomen personeel van toepassing is, is omstandig onderzocht in 's Raads advies L. 20.163/1 omtrent een voorontwerp van decreet tot oprichting van de Vlaamse Instelling voor technologisch onderzoek, V.I.T.O., welke uitleg hier als opnieuw geschreven moet worden beschouwd.

II. BIJZONDERE OPMERKINGEN.

Indieningsbesluit.

Het indieningsbesluit ontbreekt.

Opschrift.

De nieuwe instelling wordt in het opschrift, in het ontwerp (zie artikel 2, § 1) en in de commentaar bij de artikelen telkens anders aangeduid.

Aan de Raad van State is meegedeeld dat enkel in het opschrift de juiste benaming van het Instituut is weergegeven.

De tekst en de commentaar dienen dus op overeenkomstige wijze aangepast te worden.

In het opschrift zelf dient de afkorting "het I.W.T." te worden geschrapt.

Hoofdstuk I.

.../...

In het opschrift schrijve men "Algemene bepalingen" in plaats van "Inleidende bepalingen".

Artikel 2.

De bepaling van paragraaf 4 is zo vanzelfsprekend dat ze mag worden weggelaten.

Daarmee rekening gehouden wordt voor artikel 2 de volgende redactie in overweging gegeven :

"Artikel 2.-

§ 1. Bij de Vlaamse Executieve wordt een openbare instelling met rechtspersoonlijkheid opgericht, te noemen "het Vlaams Instituut voor de bevordering van het wetenschappelijk-technologisch onderzoek in de industrie", in het kort I.W.T.

§ 2. De zetel van het I.W.T. is gevestigd in het administratief arrondissement Brussel-Hoofdstad.

§ 3. Tenzij in dit decreet anders is bepaald, zijn de bepalingen van de wet van 16 maart 1954 betreffende de controle op sommige instellingen van openbaar nut welke betrekking hebben op de instellingen van categorie B, van overeenkomstige toepassing op het Instituut".

Artikel 3.

.../...

De verwijzing, in paragraaf 1, naar artikel VI, punt 4E, van de bijzondere wet tot hervorming der instellingen is onvolledig.

Rekening gehouden met de algemene opmerking over de bevoegdheid van het Gewest met betrekking tot de door het ontwerp geregelde materies, ware de bepaling van paragraaf 1 overigens eenvoudiger en duidelijker gesteld als volgt :

"Artikel 3.-

§ 1. Het I.W.T. heeft tot doel in het Vlaamse Gewest en binnen de grenzen van de bevoegdheid van het Gewest, het industrieel wetenschappelijk-technologisch onderzoek in industrie en landbouw te bevorderen en aan te moedigen".

In paragraaf 3 van dit artikel wordt de wetenschappelijk-technologische opdracht van het I.W.T. uitgesplitst in drie functies, te weten een autonome functie, een adviesfunctie en een uitvoerende functie. Vraag is of die uitsplitsing en de erbij aansluitende indeling van afdeling I in onderafdelingen de leesbaarheid bevorderen. Het is beter verduidelijkingen welke zonder normatieve inhoud zijn, naar de memorie van toelichting over te brengen.

Overigens scheppen die uitsplitsing en indeling verwarring in de mate dat het kwalificeren van de eerste functie als een autonome functie, ten onrechte de indruk kan wekken dat het I.W.T. bij de uitoefening van zijn andere opdrachten niet autonoom kan optreden. De bepaling van paragraaf 3

.../...

evenals de daaruit voortvloeiende indeling van afdeling I in onderafdelingen kunnen dan ook weggelaten worden.

Paragraaf 4 stelt dat het doel van het I.W.T. moet verwezenlijkt worden binnen een beheersovereenkomst waarin de Vlaamse Executieve richtlijnen oplegt aan het Instituut. Aan de Raad van State is meegedeeld dat met "richtlijnen" onder meer de basisopties en accenten van het te voeren beleid worden bedoeld. In de memorie van toelichting zelf wordt dienaangaande gesteld dat "in de beheersovereenkomst wordt bepaald onder welke modaliteiten het I.W.T. de steun verleent en onder welke modaliteiten rekening zal gehouden worden met de terugvordering van de renteloze voorschotten".

Gelet op die toelichting, is het de vraag of er geen verwarring of overlapping is met de verordenende bevoegdheid welke in artikel 4, § 2, aan de Vlaamse Executieve wordt toegekend. In beginsel zou een zodanige overlapping niet mogen aanwezig zijn vermits in de beheersovereenkomst niet kan teruggekomen worden op de autonomie die de publiekrechtelijke rechtspersoon aan het decreet of de krachtens het decreet vastgestelde verordeningen ontleent. Daarop gelet zou het beter zijn paragraaf 4 te beperken tot : "Onverminderd het bepaalde in dit decreet worden deze doelstellingen gerealiseerd binnen een beheersovereenkomst welke het I.W.T. met de Vlaamse Executieve sluit".

.../...

De verantwoording voor een zodanige beheersovereenkomst lijkt vooral gezocht te moeten worden in de wijze van financiering van het I.W.T. bepaald in artikel 21 van het ontwerp.

Artikel 4.

Er is een divergentie tussen de tekst van paragraaf 1 en de memorie van toelichting. Deze laatste behoudt de toegang tot een project voor aan de houders van een doctoraal diploma, wat niet in de tekst van het ontwerp is bepaald.

In het tweede lid van paragraaf 1 is sprake van "navorsingsbeurzen". Gelet op de bevoegdheid welke op dat punt aan de Gemeenschappen is toebedeeld (artikel 4, 2E van de bijzondere wet van 8 augustus 1980) en rekening gehouden met het maatschappelijk doel van het I.W.T., ware het beter de term "onderzoeksmandaten" te gebruiken.

In paragraaf 1, derde lid, wordt een mechanisme van financiering van industrieel onderzoek opgezet. In de mate dat in die financiering een stuk subsidiëring van ondernemingen begrepen is, zal de Vlaamse Executieve moeten nagaan of er geen reden voor toepassing is van het bepaalde in de artikelen 92 en 93 van het E.E.G.-verdrag.

Volgens de commentaar bij het vierde lid van paragraaf 1 wordt, voor de aanvrager van een project, een ver-

.../...

haalrecht ingebouwd. Zoals het is gesteld en toegelicht, is dit verhaal niet meer dan een vraag tot herziening gericht tot de overheid die de beslissing heeft genomen.

Met het ene en het andere rekening gehouden, wordt voor artikel 4 de volgende redactie voorgesteld :

"Artikel 4.-

"§ 1. Het Instituut beslist over de aanvragen tot :

1Ehet financieren van projecten van industrieel of landbouwkundig basisonderzoek;

2Ehet toekennen van onderzoeksmandaten;

3Ehet financieren van projecten voor onderzoek naar of ontwikkeling van prototypes, nieuwe produkten of produktie-procédés.

§ 2. De Vlaamse Executieve bepaalt de voorwaarden waaraan de aanvragen voor tussenkomst van het Instituut moeten beantwoorden, de wijze waarop zij worden ingediend, de criteria volgens welke zij worden beoordeeld en de regelen die bij de financiering moeten worden gevolgd.

§ 3. De aanvrager die geen voldoening heeft bekomen, kan, op de wijze bepaald door de Vlaamse Executieve, bij het Instituut een met redenen omkleed verzoek tot herziening van de beslissing indienen".

Artikel 5.

.../...

Gelet op de commentaar bij de bepaling van artikel 5, derde lid, lijkt men de verplichting van motivering te moeten uitbreiden tot de adviezen bedoeld in dit lid.

In het laatste lid wordt gesteld dat de aanvrager een verhaalrecht kan uitoefenen tegen de adviezen van het Instituut. Dergelijke bepaling heeft uiteraard maar zin indien het gaat om een voor de aanvrager negatief of ongunstig advies. In het hiernavolgend voorstel wordt een soepeler procédé voorgesteld.

De volgende aanpassing van artikel 5 wordt in overweging gegeven :

"Artikel 5.-

§ 1. Het Instituut dient de Vlaamse Executieve van gemotiveerd advies over :

1Ede wetenschappelijk-technologische aspecten van de initiatieven van de Executieve;

2Ede voorontwerpen tot wijziging of aanpassing van dit decreet, alsook over de ontwerpen van de uitvoeringsbesluiten bedoeld in artikel 4, § 2, en in paragraaf 2 van dit artikel;

3Ede ontwerpen van contracten welke, op grond van de bepalingen inzake de economische expansie, kunnen worden gesloten voor onderzoek en ontwikkeling van nieuwe produkten, materieel en systemen;

4Ede financiering van projecten voor industrieel of landbouwkundig basisonderzoek of de financiering van het on-

.../...

derzoek naar of de ontwikkeling van prototypes, ... interregionaal onderzoek.

§ 2. Het Instituut brengt bovendien een gemotiveerd advies uit over de aangelegenheden bepaald bij besluit van de Executieve.

§ 3. De Executieve bepaalt binnen welke termijn de adviezen worden uitgebracht.

§ 4. Wanneer een ongunstig advies wordt uitgebracht, kan de Executieve geen beslissing nemen dan nadat de aanvrager is gehoord, minstens behoorlijk opgeroepen".

Artikel 6.

In het ontwerp wordt niet vermeld dat aan het Instituut zelf programma's en projecten kunnen opgedragen worden.

Voor zover zulks strookt met de bedoeling van de stellers van het ontwerp, formuleer men artikel 6 als volgt :

.../...

"Artikel 6.-

§ 1. Aan het Instituut kan het wetenschappelijk, administratief en financieel beheer van programma's en projecten worden opgedragen.

§ 2. Het Instituut legt jaarlijks een verslag over zijn werkzaamheden en over de gefinancierde projecten voor aan de Vlaamse Executieve. Dit verslag wordt door de Executieve meegedeeld aan de Vlaamse Raad".

Artikel 7.

Voorgesteld wordt de tekst aan te passen als volgt :

"Artikel 7.-

Het Instituut wordt belast met :

1Ehet opvolgen en begeleiden van de valorisatie van de resultaten van door het Instituut gefinancierde onderzoeks- of ontwikkelingsprojecten;

2Ehet bevorderen van de deelname aan internationale technologische programma's of projecten, inzonderheid aan die welke voor de kleine en middelgrote ondernemingen zijn bestemd;

3Ehet ondersteunen ... en middelgrote ondernemingen in het bijzonder, bij hun onderzoek, de valorisatie van de resultaten ervan en het opsporen van nieuwe technologieën ter ontwikkeling en verbetering van produkten en productieprocédés in de ondernemingen;

.../...

4Ehet verzekeren van de coördinatie van het optreden naar de ondernemingen toe van de instellingen, verenigingen of organisaties welke werkzaam zijn in het kader van het industrieel onderzoek en de technologische dienstverlening en, hetzij afhangen van het Vlaamse Gewest, hetzij, ten bate van het industrieel onderzoek, financiële middelen ontvangen ten laste van de begroting van het Vlaamse Gewest".

Artikel 8.

Volgens de memorie van toelichting zal - met uitzondering van de voorzitter - de Commissie voor industrieel-wetenschappelijk-technologisch onderzoek ingeschakeld worden als raad van bestuur van het I.W.T. Die Commissie werd opgericht bij besluit van de Vlaamse Executieve van 28 maart 1990 en heeft in uitvoering van artikel 7 van het decreet van 6 mei 1987 houdende oprichting van het Fonds tot bevordering van het industrieel onderzoek in Vlaanderen tot taak de door het F.I.O.V. te financieren projecten te evalueren.

Volgens de gemachtigde zal de raad van bestuur ook deze taak van de Commissie overnemen.

Mocht zulks de bedoeling zijn, dan dient zowel van het ene als van het andere in het ontwerp melding te worden gemaakt en dienen de decreten en uitvoeringsbesluiten die de bestaande F.I.O.V.-structuren en opdrachten hebben gecreëerd, eveneens gewijzigd te worden.

.../...

*

In artikel 8 worden, voor het omschrijven van de deskundigheid van de leden van de raad van bestuur, drie verschillende formuleringen gebruikt. Noch uit de tekst, noch uit de memorie van toelichting blijkt waarom deze verscheidenheid in formulering is gewild, noch waarin het onderscheid precies gelegen is.

*

Volgens het bepaalde in paragraaf 2, vierde lid, moeten de werkgevers- en werknemersorganisaties hun voordracht van kandidaten motiveren. Aan de Raad van State is niet uitgelegd waarom de bedoelde voordrachten, en alleen die, met redenen zouden moeten worden omkleed. Men weet dat het ongebruikelijk is voordrachten als in het ontwerp bedoeld met redenen te doen omkleden.

*

Voor artikel 8 wordt de volgende tekst in overweging gegeven :

"Artikel 8.-

§ 1. Het Instituut wordt bestuurd door een raad van bestuur, bestaande uit een voorzitter en elf leden, allen

.../...

stemgerechtigd en door de Vlaamse Executieve aangewezen op grond van hun deskundigheid en verdiensten in het wetenschappelijk-technologisch onderzoek in industrie en landbouw.

Bij staking van stemmen is de stem van de voorzitter doorslaggevend.

§ 2. Vier leden worden aangewezen uit een dubbeltal van kandidaten voorgedragen door de Vlaamse Interuniversitaire Raad.

Twee leden worden aangewezen uit een dubbeltal van kandidaten voorgedragen door de meest representatieve werknemersorganisaties.

Twee leden worden aangewezen uit een dubbeltal van kandidaten voorgedragen door de meest representatieve werkgeversorganisaties.

Drie leden vertegenwoordigen de Vlaamse Executieve.

§ 3. De directeur-generaal van het Instituut en een ambtenaar van de Dienst Wetenschapsbeleid en Technologie nemen met raadgevende stem deel aan de vergaderingen van de raad van bestuur".

Artikel 9.

In paragraaf 1 is niet expliciet gesteld dat het mandaat van de voorzitter hernieuwbaar is. Mocht dit de bedoeling zijn, dan worde de tekst aangepast als volgt :

.../...

"§ 1. De Voorzitter en de leden van de raad van bestuur worden voor de duur van hoogstens zes jaar aangewezen; ze zijn herbenoembaar".

In paragraaf 2 kan de eerste zin als overbodig geschrapt worden. Het volstaat te schrijven :

"§ 2. In geval het mandaat van een lid voortijdig beëindigd wordt, voltooit de opvolger het mandaat van zijn voorganger".

De paragrafen 3 en 4 moeten worden samengevoegd en aangepast als volgt :

"§ 3. Het lidmaatschap van de raad van bestuur is onverenigbaar met dat van de Kamer van Volksvertegenwoordigers of de Senaat, de nationale Regering, een Gemeenschaps- of een Gewestraad, een Gemeenschaps- of een Gewestexecutieve, van de rechterlijke macht of van het Europees Parlement.

Het lidmaatschap van de raad van bestuur is eveneens onverenigbaar met dat van het personeel van het I.W.T."

De bepaling van paragraaf 5 is opgenomen in het tekstvoorstel voor artikel 8, § 3.

Artikel 10.

In paragraaf 1 lijkt het beter te schrijven :

.../...

"De raad van bestuur heeft alle bevoegdheden die niet door of krachtens dit decreet aan andere organen zijn toegewezen".

Rekening gehouden met de aan de Raad van State verstrekte toelichting wijzige men paragraaf 2 als volgt :

"§ 2. De voorzitter van de raad van bestuur vertegenwoordigt het Instituut in alle gerechtelijke en buitengerechtelijke akten.

Een reglement van orde bepaalt welke bevoegdheden aan de voorzitter van de raad van bestuur, het directiecomité en de directeur-generaal gedelegeerd worden. Het reglement wordt ter goedkeuring voorgelegd aan de Vlaamse Executieve".

Indien op dit voorstel wordt ingegaan, kan de bepaling van paragraaf 5 geschrapt worden. In het ontwerp wordt trouwens niet meer dan de vertegenwoordiging van het Instituut geregeld.

*

Uit de tekst blijkt niet welk het onderscheid is tussen het bepaalde in paragraaf 3 en dat in paragraaf 4. Naar het zeggen van de gemachtigde ambtenaar handelt paragraaf 3 over het verlenen van adviezen inzake concrete projecten, terwijl paragraaf 4 ruimer en algemener is en betrekking heeft op adviezen omtrent aangelegenheden van algemeen beleid.

.../...

Voorgesteld wordt deze bepalingen duidelijkheids-
halve te stellen als volgt :

"§ 3. Over de financiering van een project van industrieel of landbouwkundig basisonderzoek of van een prototypedossier kan de raad van bestuur geen advies uitbrengen of geen beslissing nemen dan na een college van deskundigen te hebben gehoord. Dat college wordt door de raad van bestuur samengesteld op voorstel van de voorzitter.

Het college brengt advies uit over de wetenschappelijke, technische, economische en ecologische waarde van het project. Dat advies maakt deel uit van het dossier.

§ 4. Wanneer de raad van bestuur over andere aan-
gelegenheden adviseert of voorstellen of aanbevelingen doet,
kan hij onder de voorwaarden bepaald in het reglement van orde
steeds een beroep doen op deskundigen of permanente of
tijdelijke werkgroepen oprichten".

.../...

Artikel 11.

Men schrijve "met machtiging van de Vlaamse Executieve".

Artikel 12.

Gelet op de bevoegdheden van de raad van bestuur en onverminderd de opmerking onder artikel 16, moet in paragraaf 1, eerste en tweede zin, klaarblijkelijk worden gelezen "... belast met het dagelijks bestuur ..." en "in samenspraak met de directeur-generaal voorbereid".

De derde zin van die paragraaf kan worden weggelaten vermits de delegaties krachtens artikel 10, § 2, eerste lid, worden geregeld door het reglement van orde.

In paragraaf 2 schrijve men :

"Het mandaat van voorzitter is een voltijdse opdracht; zijn rechten en plichten worden in een overeenkomst met de Vlaamse Executieve bedongen. Behoudens afwijkingen toegestaan door deze laatste doch onverminderd het bepaalde in artikel 9, § 3, is het mandaat van voorzitter onverenigbaar met het uitoefenen van enig ander ambt of beroep".

Gelet op de taken van de voorzitter van de raad van bestuur en de aard van zijn functie die een mandaat is, kan de bedoelde overeenkomst niet vallen onder de toepassing van de arbeidsovereenkomstenwet.

.../...

Artikel 13.

Men vervolledige het artikel als volgt :

"Het directiecomité bestaat uit de voorzitter van de raad van bestuur, de directeur-generaal en de opdrachthouders bedoeld in artikel 17".

Voorgesteld wordt de bepaling van artikel 14, tweede lid, als een tweede lid in te voegen in artikel 13, en het te stellen als volgt :

"De voorzitter van de raad van bestuur of, wanneer deze afwezig of verhinderd is, de directeur-generaal zit het directiecomité voor".

Artikel 14.

Het lijkt logischer de volgorde van de zinnen van het eerste lid om te keren en het artikel te stellen als volgt :

"Artikel 14.-

Het directiecomité bereidt de vergadering van de raad van bestuur voor en waakt over de uitvoering van diens beslissingen".

De verwijzing naar de aan het directiecomité gedelegeerde bevoegdheden kan wegvallen, gelet op het bepaalde in artikel 10, § 2.

.../...

Het tweede lid is al opgenomen in het tekstvoorstel voor artikel 13.

Artikel 15.

Naar luid van paragraaf 1 wordt de directeur-generaal "benoemd door de Vlaamse Executieve voor een (hernieuwbare) periode van maximum zes jaar" en "sluit de raad van bestuur met de directeur-generaal (hiertoe) een arbeidsovereenkomst af voor de duur van het mandaat".

Zoals de Raad van State al opmerkte in zijn advies L. 20.163/1 over een voorontwerp van decreet tot oprichting van de Vlaamse Instelling voor technologisch onderzoek, V.I.T.O., kan de rechtspositie van het betrokken personeelslid moeilijk tegelijk van reglementaire en van contractuele aard zijn. Een zodanige toestand past niet in de organisatie van de rechtsbescherming die zo is opgebouwd dat voor het personeelslid met een reglementaire rechtspositieregeling in de regel in een andere rechter is voorzien dan voor het personeelslid met een contractuele rechtspositieregeling. Ten aanzien van de organisatie van die rechtsbescherming is het Gewest zonder bevoegdheid.

Uit het voorgaande mag al volgen dat de term "benoeming" in een oneigenlijke betekenis is gebruikt. Om de beoogde rechtshandeling bestaanbaar te maken met de zoëven aangegeven rechtsbescherming, lijkt men ervan te moeten uitgaan dat de bedoelde beslissing van de Vlaamse Executieve moet worden gezien als de rechtswaarde hebbende van een voor het I.W.T.

.../...

bindende voordracht die vreemd is aan het vaststellen van de op de arbeidsverhouding betrekking hebbende rechtsrelatie, welke rechtsrelatie en de vaststelling ervan uitsluitend zaak zijn van het I.W.T. en het in dienst genomen personeelslid. De rechtshandeling welke in het ontwerp als een benoeming wordt aangewezen, is dan niet meer dan een bijzondere vorm van (preventief) toezicht vanwege de Vlaamse Executieve op het I.W.T.

Om onnodige verwarring te voorkomen, is het geraden de woorden "benoemen" en "benoemd" in artikel 15 en telkens wanneer aan een zelfde toestand wordt gerefereerd, te vervangen door "aanwijzen", respectievelijk "aangewezen".

In paragraaf 1 schrijve men dan :

"De directeur-generaal wordt aangewezen door de Vlaamse Executieve voor een periode van hoogstens zes jaar; zijn aanwijzing is hernieuwbaar.

De rechten en plichten van de directeur-generaal worden voor de duur van zijn opdracht bedongen in een arbeidsovereenkomst met de raad van bestuur. Behoudens afwijking door deze toegestaan, is zijn opdracht onverenigbaar met het uitoefenen van enig ander ambt of beroep".

Indien op dit voorstel wordt ingegaan kan de bepaling van paragraaf 3 van dit artikel geschrapt worden.

In paragraaf 2 schrijve men "bij afwezigheid van ...".

.../...

Artikel 16.

Paragraaf 1 bepaalt onder meer dat de directeur-generaal instaat "voor de dagelijkse leiding van de instelling".

De stellers van het ontwerp zullen zich moeten beraden over de respectieve bevoegdheden van, enerzijds, de voorzitter van de raad van bestuur (artikel 12, § 1) en, anderzijds, de directeur-generaal.

Alleszins zullen die bevoegdheden duidelijker moeten afgebakend worden dan nu in het ontwerp is bepaald.

In paragraaf 2, tweede zin, vervange men, conform het tekstvoorstel bij artikel 12, § 1, "behandeld" door "voorbereid".

In de laatste zin volstaat het te schrijven :

"Hij is tevens belast met de technische en administratieve leiding van het I.W.T., personeelszaken inbegrepen".

Artikel 17.

Naar luid van paragraaf 2 worden ook de opdracht-houders "benoemd door de Vlaamse Executieve voor een (hernieuwbare) periode van maximum zes jaar" en "sluit de raad van

.../...

bestuur met de opdrachthouders (hiertoe) een arbeids-overeenkomst af voor de duur van het mandaat".

In de lijn van de opmerking onder artikel 15, passe men de bepaling van paragraaf 2 aan als volgt :

"§ 2. De opdrachthouders worden, op voordracht van de raad van bestuur, door de Vlaamse Executieve aangewezen voor een periode van hoogstens zes jaar; hun aanwijzing is hernieuwbaar.

De rechten en plichten van de opdrachthouders worden voor de duur van hun opdracht bedongen in een arbeids-overeenkomst met de raad van bestuur. Behoudens afwijkingen door deze toegestaan, is hun opdracht onverenigbaar met het uitoefenen van enig ander ambt of beroep".

In paragraaf 3 schrijve men "bij afwezigheid van ...".

Artikel 18.

In de tweede zin schrijve men "... personeelsleden in dienst nemen bij wege van een arbeidsovereenkomst voor een bepaalde tijd of een bepaald werk".

Artikel 19.

Zoals uit de analyse onder artikel 15 mag volgen, kan de Vlaamse Executieve niet als de werkgever van de

.../...

directeur-generaal en de opdrachthouders worden aangezien. De schorsing of de beëindiging van de betrokken arbeidsovereenkomst kan dan ook geen zaak van de Vlaamse Executieve zijn.

Het artikel maakt tevens melding van het ontslag of de schorsing van de commissaris van de Vlaamse Executieve.

In het kader van de wet van 16 maart 1954 betreffende de controle op sommige organismen van openbaar ambt wordt de opdracht van de commissaris van de regering of van de Executieve beschouwd als een vertrouwensopdracht waaraan om redenen die de regering of de Executieve aangewezen acht, steeds een einde kan worden gemaakt (zie arrest van de Raad van State nr. 14.443 van 13 januari 1971 inzake Vandezande tegen de Belgische Staat).

Tenzij het de bedoeling is aan de commissaris van de Vlaamse Executieve een bijkomende rechtsbescherming te bieden, kan de vermelding van de commissaris geschrapt worden.

Onder dit voorbehoud wordt voorgesteld artikel 19 te stellen als volgt :

"Artikel 19.-

De voorzitter van de raad van bestuur wordt geschorst of ontslagen door de Vlaamse Executieve. De directeur-generaal en de opdrachthouders worden geschorst of ontslagen door de raad van bestuur.

Voorafgaand aan de schorsing of het ontslag wint al naar het geval de Vlaamse Executieve of de raad van bestuur het advies in van een commissie, ingesteld door de Vlaamse

.../...

Executieve en bestaande uit drie magistraten en drie hoge ambtenaren. Deze bepaling is niet van toepassing in geval van beëindiging van de arbeidsovereenkomst wegens dringende reden bedoeld in artikel 35 van de wet van 3 juli 1978 betreffende de arbeidsovereenkomsten".

Artikel 20.

Men passe het artikel aan als volgt :

"Artikel 20.-

De Vlaamse Executieve bepaalt het administratief en geldelijk statuut van het statutair personeel en stelt de personeelsformatie van het Instituut vast".

Artikel 21.

Volgend tekstvoorstel wordt in overweging gegeven :

"Artikel 21.-

§ 1. De financiële middelen van het Instituut bestaan uit :

1Een dotatie van het Vlaamse Gewest tot dekking van de kosten van de dagelijkse werking;

2Een dotatie van het Vlaamse Gewest voor de uitvoering van de taken bepaald in artikel 4, § 1;

.../...

3Eschenkingen en legaten;

4Ede inkomsten uit activiteiten van het Instituut en de
vergoedingen voor geleverde prestaties;

5Ede opbrengsten uit eigen vermogen en toevallige ontvangsten.

§ 2. Te rekenen vanaf ... verstrekt de Vlaamse Executieve, gedurende een periode van vijf jaar, jaarlijks een terugvorderbaar renteloos voorschot van 200 miljoen frank".

Gelet op het bepaalde in paragraaf 1, 5E, kan de laatste zin van paragraaf 2 wegvallen.

Artikel 22.

Men redigere paragraaf 1 als volgt :

"§ 1. Het I.W.T. staat onder het toezicht van de Vlaamse Executieve. Dat toezicht wordt uitgeoefend door een commissaris en een afgevaardigde voor financiën en begroting, beiden benoemd door de Executieve voor een periode van hoogstens zes jaar. Hun benoeming is hernieuwbaar".

In paragraaf 4 is niet duidelijk wat wordt bedoeld met "de stand van zaken".

.../...

Voorts schrijve men in die paragraaf : "... inzage te hebben in alle documenten en de juistheid van de geschriften en van de kasverrichtingen na te gaan".

In paragraaf 5, eerste lid, schrijve men : "... decreten, de uitvoeringsbesluiten van dit decreet en de richtlijnen van de Vlaamse Executieve ...".

In het tweede lid schrijve men : "Deze termijn gaat in de dag ..." en in het vierde lid : "Indien de Vlaamse Executieve binnen een termijn van twintig werkdagen, ingaande de dag waarop het beroep werd ingesteld, de beslissing niet heeft vernietigd, wordt deze definitief".

Voor de eenvormigheid van het ontwerp kan het overigens aanbeveling verdienen de termijnen bedoeld in het eerste en tweede lid, op dezelfde wijze, te weten in kalenderdagen of in werkdagen, te formuleren.

Artikel 23.

Het personeel dat overeenkomstig de beoogde overgangsregeling bij arbeidsovereenkomst voor onbepaalde tijd door de Vlaamse Executieve zal kunnen worden in dienst genomen, behoort blijkbaar tot de categorie van personeelsleden bedoeld in artikel 18, te weten de personeelsleden waarvoor de Vlaamse Executieve met toepassing van artikel 20 bij wege van reglement de rechtspositie zal bepalen.

.../...

Om de overgang van een contractuele naar een reglementaire rechtspositie niet meer dan nodig te bemoeilijken en om het objectief karakter van de indienstnemeningen te waarborgen, lijkt het geraden, eensdeels, de bij overgangsmaatregel toegestane indienstnemeningen in aantal te beperken, anderdeels, uitdrukkelijk te stellen dat, benevens aan de vereisten van kwalificatie, ervaring en verdiensten waarop in het ontwerp wordt gealludeerd, ook aan diploma-vereisten hoort te worden voldaan, zo mede dat geen indienstneming zal kunnen geschieden dan na een openbare oproep tot kandidaten.

.../...

De kamer was samengesteld uit

de Heer	: H. COREMANS,	kamervoorzitter,
de Heer	: J. VERMEIRE,	staatsraden,
Mevrouw	: S. VANDERHAEGEN,	
de Heren	: G. SCHRANS,	assessoren van de
	E. WYMEERSCH,	afdeling wetgeving,
Mevrouw	: A. BECKERS,	griffier.

Het verslag werd uitgebracht door de H. B. SEUTIN,
adjunct-auditeur.

DE GRIFFIER,

DE VOORZITTER,

A. BECKERS.

H. COREMANS.